



МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**III Всеукраїнської
Науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

**«Соціально-етичні та деонтологічні проблеми
сучасної медицини
(немедичні проблеми в медицині)»
24-25 лютого 2022 року**



м. Запоріжжя

УДК 614.253(063)

С69

Редколегія:

Боярська Л.М. – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМУ, кандидат медичних наук, професор;

Утюж І.Г. – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ, доктор філософських наук, професор;

Котлова Ю.В. – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМУ;

Сепетий Д.П. – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Мегрелішвілі М.О. – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Касаткіна К.А. – кандидат історичних наук, викладач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Павленко Н.В. – кандидат філософських наук, викладач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ.

Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)» (24-25 лютого 2022 року). – Запоріжжя: ЗДМУ, 2022. – 248 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

<i>Пащенко І.В., Круть О.С., Підкова В.Я.</i> Компетентнісний підхід у викладанні педіатрії майбутнім лікарям-лаборантам	99
<i>Савельєв В.Г., Рябоконт О.В., Фурик О.О., Ялова Г.В., Рябоконт Ю.Ю.</i> Про деякі аспекти формування світогляду у студентів за умови сучасних вимог ...	101
<i>Ляшенко Л.М.</i> Англійська мова у системі освіти України в минулому і майбутньому	102
<i>Касьянова О.М., Корж Г.В.</i> Актуалізація виховного потенціалу історичної пам'яті в системі післядипломної медичної освіти як відповідь на виклики сучасності	105
<i>Корнієнко Г.В., Дмитряков В.О.</i> Шляхи покращення підготовки лікарів-інтернів дитячих хірургів під час базового циклу інтернатури	107
<i>Федько О.Ю.</i> Публічне мовлення як показник комунікативної компетентності майбутнього лікаря	110
<i>Бушман В.С.</i> Підготовка студента-лікаря у сучасному суспільстві	112
<i>Михайлюк Є.О.</i> Сучасні вимоги до підготовки фармацевтичних працівників у контексті безперервного професійного розвитку	113
<i>Мазулін О.В.</i> Підвищення ефективності навчання фармакогнозії провізорів-інтернів у програмі Microsoft Teams	114

3. РОЗУМІННЯ РОЛІ, ЗНАЧЕННЯ, РІВНЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ЦІННОСТІ ЛІКАРЯ СУЧАСНИМ СУСПІЛЬСТВОМ

<i>Боярська Л.М., Іванова К. О, Гребенюк. Л.В.</i> Імідж лікаря як показник рівня довіри пацієнта	117
<i>Марков Ю.І.</i> Етика та деонтологія в клінічній токсикології	121
<i>Ткаченко Н.О., Демченко В.О., Червоненко Н.М., Зарічна Т.П., Маганова Т.В.</i> Соціально-етичні та деонтологічні аспекти взаємовідносин у професійній парі «Лікар-фармацевт»	129
<i>Давидова А.Г., Курочкін М.Ю., Капустін С. А.</i> Проблема прийняття рішень в медицині критичних станів	131

4. ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ: «CONSUMOR ALIIS INSERVIENDO»

<i>Vasetska L.I.</i> The role of the head of the department of institution of higher education in the prevention and counteracting of professional burning of a teacher .	133
<i>Пацера М.В., Стець В.Р.</i> Сучасні погляди на професійне вигорання викладача закладу вищої освіти	135
<i>Artemenko Y., Rosliakova M.</i> Traditional Shinto group practices as elements of Japanese “Corporate Therapy”	137
<i>Подліанова О.І., Котлова Ю.В., Дмитрякова Г.М.</i> Професійне вигорання у лікарів-інтернів	138

2. Зобов'язати базових керівників закладів охорони здоров'я виконувати умови договору навчання лікарів-інтернів дитячих хірургів безпосередньо під час заочного періоду навчання.

3. На перших організаційних зборах з інтернами першого року навчання важлива присутність як керівників інтернатури від кафедри дитячих хвороб, так і базових керівників головних базових установ.

4. Здійснюючи комісійну перевірку роботи базових лікарень під час навчального процесу бажано включати в склад комісії як представника від ЗВО, так і від Департаменту ОЗ.

5. Розглянути можливість фінансового стимулювання співробітників комунальних закладів практичної охорони здоров'я, які причетні до керівництва лікарями-інтернами дитячими хірургами під час базового циклу інтернатури.

6. Надати рекомендації, під час громадського обговорення «Примірної Програми підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Дитяча хірургія»», щоби в новій Програмі було приділено належну увагу питанням післядипломної освіти лікарів-інтернів дитячих хірургів і зокрема – питанням базового циклу навчання.

7. На наш погляд, оптимальним варіантом вирішення проблеми підготовки лікарів-інтернів дитячих хірургів під час заочного (базового) циклу навчання має бути університетська клініка, яка має у своєму складі дитячі хірургічні відділення [1, с. 454].

Список використаних джерел

1. Корнієнко Г.В., Дмитряков В.О., Скалозубов М.О. Деякі проблеми базового циклу інтернатури по дитячій хірургії // Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю «Досягнення і перспективи впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах України» (частина 2). – Тернопіль, 2014. – С. 452-454.

2. Навчальний план та програма циклу інтернатури за спеціальністю «Дитяча хірургія» МОЗ України, Київ, 2013. – С. 6.

3. Організація інтернатури з дитячої хірургії на базі стажування / Методичні рекомендації для керівників лікарів-інтернів за фахом «Дитяча хірургія» – Запоріжжя, 2014. – С.1-20.

ПУБЛІЧНЕ МОВЛЕННЯ ЯК ПОКАЗНИК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

*Федько Ольга Юріївна, к. філол. н.,
ст. викладач кафедри культурології та українознавства,
Запорізький державний медичний університет*

У сучасній гуманітаристиці публічне мовлення визначають як «виступ перед аудиторією з метою впливу на неї» [3, с. 196]. З цієї дефініції випливає особливе значення комунікативної компетентності майбутнього лікаря, адже непорозуміння між учасниками у системі «лікар – пацієнт» може призвести до погіршення стану останнього. Л. Пиріг у монографії «Медицина і українське

суспільство» наголошує на актуальності проблеми вдосконалення комунікативних навичок і особливому характері спілкування між медичним працівником і хворим: «Сьогодні немає іншої професії, яка б вимагала такого інтимно-проникливого контакту, такої духовної та душевної близькості фахівця з людиною, як професія лікаря, яка передбачає прямий контакт з людиною як особистістю, коли наслідком такого контакту є не реалізація формальної послуги, а духовно-емоційний та пізнавальний зв'язок» [2, с. 7].

З огляду на тенденцію до збереження гуманістичних принципів медицини, мовна підготовка студентів «здійснюється з усвідомленням, що лікар не тільки має володіти мовою фаху в першу чергу на термінологічному рівні, а і є представником професії “людина – людина”, що передбачає постійну комунікацію з пацієнтами» [1, с. 56]. З метою підготовки студентів до публічного мовлення у рамках курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» у ЗДМУ вивчаються основні теоретичні засади належного структурування доповіді, етикету [див.: 3, с. 153–209] та вдосконалюються комунікативні навички студентів за допомогою завдань практичного характеру: укладання діалогів та монологів, виголошення доповідей. Значну роль відіграє усна частина іспиту з дисципліни, яка дає можливість оцінити мовлення студента у стресовій ситуації, вміння систематизувати вивчену раніше інформацію, формулювати власну думку, бути переконливим оратором. Під час оцінки комунікативної компетентності оцінюються всі її елементи: «гностичний (система знань про сутність, структуру, функції та особливості спілкування; знання про стилі спілкування; творче мислення та ін.); когнітивний (загальні та спеціальні комунікативні уміння, які дозволяють успішно встановити контакт із співрозмовником; перцептивні здібності); виконавський (уміння та навички вести діалог); емоційний (гуманістична установка на спілкування, інтерес до іншої людини, готовність взаємодіяти з іншою людиною, високий рівень емпатії та рефлексії)» [4, с. 99].

Отже, належний рівень публічного мовлення майбутнього лікаря у різних професійних комунікативних ситуаціях, база якого закладається під час вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», має забезпечити повноцінний обмін інформацією між медичними працівниками і пацієнтами та сприйняття останніми рекомендацій щодо лікування. Володіння студентами нормами етикету професійної комунікації набуває особливого значення у період карантину, позаяк частина консультацій відбувається дистанційно, зокрема у телефонному режимі, і постає необхідність провести опитування та донести потрібну інформацію лише вербальними засобами.

Список використаних джерел

1. Вещикова О. Реалізація мовного закону у сфері охорони здоров'я і підготовці майбутнього лікаря // Збірник матеріалів ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)» (18-19 лютого 2021 року). – Запоріжжя: ЗДМУ, 2021. – С. 54–57.
2. Пиріг Л. Медицина і українське суспільство. – Київ: Б. в., 1998. – 472 с.

3. Українська мова за професійним спрямуванням: Нац. підручник для студ. вищ. навч. закл. - мед. універ., інститутів й академій / За ред С.М. Луцак. – К.: Медицина, 2017. – 360 с.

4. Філоненко М. Психологія особистісного становлення майбутнього лікаря: монографія. – Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 334 с.

ПІДГОТОВКА СТУДЕНТА-ЛІКАРЯ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

*Бушман Вікторія Сергіївна, асистент,
кафедра гістології, цитології та ембріології,
Запорізький державний медичний університет*

Значні зміни у суспільстві, які відбуваються у наш час, зумовлюють потребу у висококваліфікованих спеціалістах, підготовка яких базується на запровадженні нової системи вищої освіти, суттєвому вдосконаленні форм викладання, розробці нових навчальних програм, подачі інформації на більш високому та якісно новому рівнях. Компетентний випускник – це життєво-компетентна людина, яка володіє професійними навичками, необхідними для самостійного розв'язання проблем, задач, з котрими майбутній лікар зустрічатиметься у повсякденній роботі. Підготовка майбутнього спеціаліста повинна включати сукупність професійних якостей, в основі яких виступають знання, уміння і навички з освоєння нових медичних інформаційних систем, телемедичних технологій, знання основних принципів дистанційного консультування, а також досвіду їх застосування в професійній діяльності; здатність грамотно спілкуватися державною мовою в лікувально-профілактичному процесі. Структурними компонентами професійного самовдосконалення майбутніх фахівців є професійна самоосвіта та професійне самовиховання, які досягаються шляхом мотивації студентів на виконання завдань для самостійного розвитку, самовдосконалення особистісних якостей, необхідних для успішної професійної діяльності.

Для активізації пізнавальної діяльності студентів, кращого опанування практичними навичками, що так необхідно для майбутньої лікарської спеціальності, викладачами кафедр ЗДМУ широко впроваджуються застосування мультимедіа та комп'ютерних мереж, які сьогодні є важливою складовою інформаційних технологій не тільки для студента, а й для викладача. Використання нових комп'ютерних телекомунікаційних систем та мультимедіа, пов'язаних з візуалізацією теоретичного матеріалу, значною мірою підвищує якість викладання, а також ефективність сприйняття інформації студентами.

Однією з базових наук ЗДМУ є курс гістології, цитології та ембріології. Викладачі кафедри гістології, цитології та ембріології, а також студенти, котрі навчаються, мають можливість удосконалювати новітні технології та методи навчання за допомогою комп'ютерів, інтерактивних дошок, мультимедійних програм. Провідною організаційною формою освітнього процесу у закладі вищої освіти є практичне заняття, яке включає такі функції: інформативна, пізнавальна, контролююча, виховна, розвиваюча. Практика дає змогу засвоїти студентам структурну організацію клітин, тканин, органів на мікроскопічному, ультрамікроскопічному рівнях. На кожному практичному занятті студенти